

GUIA DE L'ESTUDIANT **2014-2015**

FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES
**MÀSTER UNIVERSITARI EN FORMACIÓ DEL
PROFESSORAT D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA I BATXILLERAT, FORMACIÓ
PROFESSIONAL I ENSENYAMENTS D'IDIOMES**

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	1
FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES	2
Estructura	2
Departaments	2
Òrgans de govern	3
CALENDARI ACADÈMIC	4
ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS	5
Metodologia	5
Procés d'avaluació	6
PLA D'ESTUDIS	8
Ordenació temporal de l'ensenyament	8
ASSIGNATURES DE PRIMER CURS	9
Currículum de l'Educació Física en l'Ensenyament Obligatori	9
Innovació i Recerca Educativa en Educació Física	12
Pràctica Docent i Organització en els Centres d'Educació Secundària	15
Pràctiques en el Centre de l'Especialitat d'Educació Física	18
Programació Didàctica en Educació Física	21
Psicologia Educativa i del Desenvolupament en l'Adolescència	23
Seminari de Pràctiques de l'Especialitat d'Educació Física	25
Atenció a la Diversitat, Inclusió i Funció Tutorial	27
Avaluació i Atenció a la Diversitat en les Sessions d'Educació Física	29
Societat, Família i Educació: Evolució i Contexts d'Intervenció	32
Treball de Fi de Màster de l'Especialitat Educació Física	36
OPTATIVES	38
Expressió Corporal i TIC	38
Jocs i Esports I amb el Suport de les TIC	40

PRESENTACIÓ

En nom de les persones que formem l'equip de deganat, del professorat i del personal d'administració i serveis d'aquesta Facultat, em plau donar-te una cordial benvinguda, tot esperant que el contingut d'aquesta Guia de l'Estudiant t'orienti i t'acompanyi al llarg del curs.

En aquesta guia hi trobaràs tant informacions bàsiques sobre els teus estudis, com la manera d'accedir a altres informacions que no hi figuren de forma completa. Hi podràs consultar el calendari acadèmic, el pla d'estudis de la titulació que curses, la metodologia emprada, el sistema d'avaluació i l'accés als programes de les assignatures de la teva titulació.

També és important que tinguis en compte que, en el Campus Virtual al qual pots accedir a través del portal web de la Universitat de Vic, pots trobar altres informacions acadèmiques: la normativa acadèmica, els horaris de curs, les qualificacions de les assignatures i com fer diversos tràmits acadèmics.

Finalment, només et volem fer saber que el personal d'administració, el professorat, l'equip de deganat de la Facultat i, d'una manera més particular, la persona responsable de coordinar els estudis del teu grau, estem a la teva disposició per orientar-te i acompanyar-te durant tot el curs i tot el temps que estudiaràs aquí.

Joan Soler i Mata

Degà de la Facultat

FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES

Estructura

La Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes de la Universitat de Vic ofereixen les titulacions oficials següents:

- Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- Grau en Educació Social
- Grau en Mestre d'Educació Infantil
- Grau en Mestre d'Educació Primària
- Grau en Psicologia
- Grau en Traducció i Interpretació
- Grau en Llengües Aplicades i Traducció
- Grau en Mestre d'Educació Infantil / Mestre d'Educació Primària amb Menció en Llengua Anglesa (Programa Millora i Innovació de la Formació de Mestres)
- Màster Universitari en Estudis de Dones, Gènere i Ciutadania
- Màster Universitari en Educació Inclusiva
- Màster Universitari en Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyaments d'Idiomes (Especialitat en Educació Física)
- Màster Universitari en Didàctiques Específiques
- Màster Universitari en Pedagogia Montessori
- Màster Universitari en Traducció Especialitzada
- Màster Universitari en Pedagogia Musical 0-12

Departaments

Les unitats bàsiques de docència i recerca de la Facultat són els departaments, que agrupen el professorat d'unes mateixes àrees. Actualment hi ha sis departaments:

Departament de Didàctica de les Arts i de les Ciències

- director: Jordi Martí i Feixas

Departament de Ciències de l'Activitat Física

- director: Eduard Ramírez i Banzo

Departament de Filologia i didàctica de la llengua i la literatura

- directora: M. Àngels Verdaguer i Pajerols

Departament de Pedagogia

- directora: Itxaso Tellado Ruiz de Gauna

Departament de Psicologia

- director: José Ramón Lago Martínez

Departament de Traducció, Interpretació i Llengües Aplicades

- director: Marcos Cánovas Méndez

Òrgans de govern

El Consell de Govern

És l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat. Està constituït pels membres següents:

- El degà de la Facultat, que el presideix
- La resta de membres de l'equip de deganat de la Facultat
- Els directors i les directores de Departament
- Un estudiant escollit entre els delegats de les titulacions que s'imparteixen al centre
- Un membre claustral del personal d'administració i serveis
- Un membre claustral del personal docent i investigador assignat al centre

El Consell de Direcció

És l'òrgan col·legiat que té delegades executivament les funcions del Consell de Govern del centre i, en general, les que són pròpies del seguiment ordinari i execució dels acords del Consell de Govern. El consell es reuneix de forma plenària i per comissions (ple de titulacions, ple de departaments i altres)

- El degà de la Facultat, que el presideix
- La resta de membres de l'equip de deganat de la Facultat
- Els directors i les directores de Departament

L'Equip de Deganat

S'encarrega de la gestió ordinària en el govern i administració de la Facultat i està format pel degà, el vicedegà, la cap d'estudis, les persones coordinadores de titulacions, la secretària de deganat i la responsable de la secretaria de centre.

- Joan Soler i Mata, degà
- Josep Casanovas i Prat, vicedegà
- Jordi Chumillas i Coromina, cap d'estudis
- Berta Vila i Saborit, coordinadora dels estudis de Mestre d'Educació Infantil
- Anna Vallbona i González, coordinadora dels estudis de Mestre d'Educació Primària
- Rosa Guitart i Aced, coordinadora dels estudis d'Educació Social
- Eduard Comerma i Torras, coordinador dels estudis de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- M. Teresa Julio i Giménez, coordinadora dels estudis de Traducció i Interpretació i de LAT
- Pilar Prat i Viñolas, coordinadora dels estudis de Psicologia
- Mariona Casas i Deseuras, coordinadora del doble grau en Mestre d'Educació Infantil / Mestre d'Educació Primària (Pla de millora)
- José Ramón Lago i Martínez, coordinador de màsters

CALENDARI ACADÈMIC

Calendari acadèmic 2014-2015

Inici de la docència:

15 de setembre de 2014

- Inici de les classes de tots els cursos del grau de CAFE, els 2ns, 3rs i 4ts dels graus d'Educació Social, Psicologia, Mestre Educació Infantil i Primària, i el 2n del Pla de Millora de Mestres.

22 de setembre de 2014

- Inici de les classes de tots els cursos dels graus de Traducció i Interpretació i de LAT.
- Acollida i inici de les classes dels primers cursos dels graus de Psicologia, Mestre Educació Infantil i Primària i Pla de Millora de Mestre (menció llengua anglesa).

29 de setembre

- Acollida i inici de les classes de primer curs d'Educació Social.

Vacances de Nadal:

Del 22 de desembre de 2014 al 6 de gener de 2015, ambdós inclosos.

Vacances de Setmana Santa:

Del 30 març al 6 d'abril de 2015, ambdós inclosos

Dies festius:

Divendres 12 de setembre - Pont

Dissabte 13 de setembre - No lectiu

Diumenge 12 d'octubre de 2014 - El Pilar

Dissabte 1 de novembre de 2014 - Tots Sants

Dissabte 6 de desembre de 2014 - La Constitució

Dilluns 8 de desembre de 2014 - La Puríssima

Dimecres 7 de gener - Pont

Dijous 23 d'abril de 2015 - Festa UVic

Divendres 24 d'abril - Pont

Dissabte 25 d'abril - No lectiu

Divendres 1 de maig de 2015 - Festa del treball

Dissabte 2 de maig de 2015 - No lectiu

Dilluns 25 de maig de 2015 - Segona Pasqua (festa local pendent d'aprovació)

Dimecres 24 de juny de 2015 - Sant Joan

Divendres 11 de setembre de 2015 - Diada Nacional

Observació: Aquest calendari està supeditat a la publicació de les festes locals, autonòmiques i estatals.

ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS

Metodologia

Els crèdits ECTS

El crèdit ECTS (o crèdit europeu) és la unitat de mesura del treball de l'estudiant en una assignatura. Cada crèdit europeu equival a 25 hores que inclouen totes les activitats que realitza l'estudiant dins d'una determinada assignatura: assistència a classes, consulta a la biblioteca, pràctiques, treball de recerca, realització d'activitats, estudi i preparació d'exàmens, etc. Si una assignatura té 6 crèdits vol dir que es preveu que el treball de l'estudiant haurà de ser equivalent a 150 hores de dedicació a l'assignatura (6 x 25).

Les competències

Quan parlem de competències ens referim a un conjunt de coneixements, capacitats, habilitats i actituds aplicades al desenvolupament d'una professió. Així doncs, la introducció de competències en el currículum universitari ha de possibilitar que l'estudiant adquireixi un conjunt d'atributs personals, habilitats socials, de treball en equip, de motivació, de relacions personals, de coneixements, etc., que li permetin desenvolupar funcions socials i professionals en el propi context social i laboral.

Algunes d'aquestes competències són comunes a totes les professions d'un determinat nivell de qualificació. Per exemple, tenir la capacitat de resoldre problemes de forma creativa, o de treballar en equip, són **competències generals o transversals** de pràcticament totes les professions. És de suposar que un estudiant universitari les adquirirà, incrementarà i consolidarà al llarg dels seus estudis, primer, i, després, en la seva vida professional.

Altres competències, en canvi són **específiques** de cada professió. Un educador o educadora social, posem per cas, ha de dominar unes competències professionals molt diferents de les que ha de dominar una traductora o un intèrpret.

L'organització del treball acadèmic

Les competències professionals plantegen l'ensenyament universitari més enllà de la consolidació dels continguts bàsics de referència per a la professió. Per tant, demana unes formes de treball complementàries a la transmissió de continguts i és per això que en els ensenyaments en modalitat presencial parlem de tres tipus de treball a l'aula o en els espais de la Universitat de Vic, que en el seu conjunt constitueixen les hores de contacte dels estudiants amb el professorat:

- Les **sessions de classe** s'entenen com a hores de classe que imparteix el professorat a tot el grup. Aquestes sessions inclouen les explicacions del professorat, les hores de realització d'exàmens, les conferències, les projeccions, etc. Es tracta de sessions centrades en algun o alguns continguts del programa.
- Les **sessions de treball dirigit** s'entenen com a hores d'activitat dels estudiants amb la presència del professorat (treball a l'aula d'ordinadors, correcció d'exercicis, activitats en grup a l'aula, col·loquis o debats, pràctiques de laboratori, seminaris en petit grup, etc. Aquestes sessions podran estar dirigides a tot el grup, a un subgrup o a un equip de treball.
- Les **sessions de tutoria** són aquelles hores en què el professorat atén de forma individual o en petit grup els estudiants per conèixer el progrés que van realitzant en el treball personal de l'assignatura, orientar o dirigir els treballs individuals o grupals o per comentar els resultats de l'avaluació de les diferents activitats. La iniciativa de l'atenció tutorial pot partir del professorat o dels mateixos estudiants per plantejar dubtes sobre els treballs de l'assignatura, demanar orientacions sobre bibliografia o fonts de consulta, conèixer l'opinió del professorat sobre el propi rendiment acadèmic o aclarir dubtes sobre els continguts de l'assignatura. La tutoria és un element fonamental del procés d'aprenentatge de l'estudiant.

Dins el pla de treball d'una assignatura també s'hi preveuran les sessions dedicades al **treball personal dels estudiants** que són les hores destinades a l'estudi, a la realització d'exercicis, a la recerca d'informació, a la consulta a la biblioteca, a la lectura, a la redacció i realització de treballs individuals o en grup, a la preparació d'exàmens, etc.

Consulteu els plans de treball de les assignatures de les titulacions que s'imparteixen també en modalitat online per veure com s'organitza el treball acadèmic en aquesta modalitat.

El Pla de treball

Aquesta forma de treballar demana planificació per tal que l'estudiant pugui organitzar i preveure la feina que ha de realitzar a les diferents assignatures. És per això que el Pla de treball esdevé un recurs important que possibilita la planificació del treball que ha de fer l'estudiant en un període de temps limitat.

El Pla de treball reflecteix la concreció dels objectius, continguts, metodologia i avaluació de l'assignatura dins l'espai temporal del semestre o del curs. Es tracta d'un document que guia per planificar temporalment les activitats concretes de l'assignatura de forma coherent amb els elements indicats anteriorment.

El Pla de treball és l'instrument que dóna indicacions sobre els continguts i les activitats de les sessions de classe, les sessions de treball dirigit i les sessions de tutoria i consulta. En el Pla de treball s'hi concreten i planifiquen els treballs individuals i de grup i les activitats de treball personal de consulta, recerca i estudi que caldrà realitzar en el marc de l'assignatura.

El Pla de treball es centra bàsicament en el treball de l'estudiant i l'orienta perquè planifiqui la seva activitat d'estudi encaminada a l'assoliment dels objectius de l'assignatura i a l'adquisició de les competències establertes.

L'organització del pla de treball pot obeir a criteris de distribució temporal (quinzenal, mensual, semestral, etc.) o bé pot estar organitzat seguint els blocs temàtics del programa de l'assignatura (o sigui, establint un pla de treball per a cada tema o bloc de temes del programa).

Procés d'avaluació

Segons la normativa vigent de la Universitat de Vic, "els ensenyaments oficials de grau s'avaluaran de manera continuada i hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula". Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació.

El primer període es realitzarà al llarg de les setmanes de docència i durant la setmana de tancament de les assignatures al final de semestre. El segon període d'avaluació és de recuperació per als estudiants que no hagin superat l'avaluació continuada. Aquest període de recuperació acabarà al juny per a les assignatures del primer semestre i al setembre per a les del segon semestre. Aquells estudiants que no superin la fase de recuperació hauran de matricular i repetir l'assignatura el proper curs.

En els cas dels màsters l'avaluació es realitzarà d'acord amb la normativa específica, que contempla una única convocatòria oficial.

L'avaluació de les competències que l'estudiant ha d'assolir en cada assignatura requereix que el procés d'avaluació no es redueixi a un únic examen final. Per tant, s'utilitzaran diferents instruments per poder garantir una avaluació continuada i més global que tingui en compte el treball que s'ha realitzat per assolir els diferents tipus de competències. És per aquesta raó que parlem de dos tipus d'avaluació:

- **Avaluació de procés:** Seguiment del treball individualitzat per avaluar el procés d'aprenentatge realitzat al llarg de l'assignatura. Aquest seguiment es pot fer amb les tutories individuals o grupals, el lliurament de treballs de cada tema i la seva posterior correcció, amb el procés d'organització i assoliment que segueixen els membres d'un equip de forma individual i col·lectiva per realitzar els treballs de grup, etc. L'avaluació del procés es farà a partir d'activitats que es realitzaran de forma dirigida o s'orientaran a la classe i tindran relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Alguns exemples serien: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); participació en debats col·lectius, visites, assistència a conferències,

etc. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del semestre.

- **Avaluació de resultats:** Correcció dels resultats de l'aprenentatge de l'estudiant. Aquests resultats poden ser de diferents tipus: treballs en grup de forma oral i escrita, exercicis de classe realitzats individualment o en petit grup, reflexions i anàlisis individuals en les quals s'estableixen relacions de diferents fonts d'informació més enllà dels continguts explicats pel professorat a les sessions de classe, redacció de treballs individuals, exposicions orals, realització d'exàmens parcials o finals, etc.

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria	Crèdits
Obligatòria	34
Optativa	0
Treball de Fi de Grau	6
Pràctiques Externes	14
Total	60

Ordenació temporal de l'ensenyament

PRIMER CURS

Primer	Crèdits	Tipus
Currículum de l'Educació Física en l'Ensenyament Obligatori	5,0	Obligatòria
Innovació i Recerca Educativa en Educació Física	4,0	Obligatòria
Optatives	-	Optativa
Pràctica Docent i Organització en els Centres d'Educació Secundària	4,0	Obligatòria
Pràctiques en el Centre de l'Especialitat d'Educació Física	12,0	Pràctiques Externes
Programació Didàctica en Educació Física	5,0	Obligatòria
Psicologia Educativa i del Desenvolupament en l'Adolescència	4,0	Obligatòria
Seminari de Pràctiques de l'Especialitat d'Educació Física	2,0	Pràctiques Externes

Segon	Crèdits	Tipus
Atenció a la Diversitat, Inclusió i Funció Tutorial	4,0	Obligatòria
Avaluació i Atenció a la Diversitat en les Sessions d'Educació Física	5,0	Obligatòria
Societat, Família i Educació: Evolució i Contexts d'Intervenció	3,0	Obligatòria
Treball de Fi de Màster de l'Especialitat Educació Física	6,0	Treball de Fi de Grau

OPTATIVITAT

ASSIGNATURES DE PRIMER CURS

Currículum de l'Educació Física en l'Ensenyament Obligatori

Obligatòria

Primer

Crèdits: 5.00

OBJECTIUS:

"El desplegament del currículum ha de garantir que l'alumne sigui capaç d'aplicar els coneixements que assoleix per tal de resoldre situacions reals i/o per consolidar el que ja ha après i així continuar aprenent?. Així doncs, des de l'assignatura intentarem aportar els coneixements i eines necessaris perquè el procés d'ensenyament-aprenentatge s'apropi a aquesta premissa i no sigui únicament una transmissió de sabers.

Aquesta fita es concretarà gràcies als objectius d'etapa, als objectius de les àrees o matèries i a les competències bàsiques. Serà feina dels professors d'educació física conèixer tota aquesta informació i fer un desplegament del currículum que, respectant les directrius marcades, s'adapti al context en el que ha de ser aplicat.

No menys important serà desenvolupar el procés d'ensenyament-aprenentatge sense ignorar els avenços i millores que les experiències educatives innovadores ens ofereixen en l'actualitat.

- Reflexionar sobre la dimensió ètica i pedagògica de la professió docent.
- Demostrar coneixement i comprensió dels diferents conceptes associats al desplegament del currículum.
- Demostrar coneixement i comprensió dels documents oficials que dirigeixen els desplegament curricular.
- Dissenyar un pla d'organització de l'àrea d'educació física.
- Adquirir la consciència de la existència dels diferents programes de promoció de l'esport proposats per entitats privades o estaments públics, i de la seva utilitat pel desplegament curricular.
- Seleccionar i programar activitats interdisciplinars segons la concepció de transversalitat.
- Ser capaç de concretar i aplicar objectius i continguts d'un mateix bloc curricular en les diferents etapes educatives (ESO, Batxillerat...).
- Conèixer models de propostes educatives innovadores i promoure noves propostes.
- Reflexionar sobre la visió intercultural del currículum d'educació física.

RESULTATS D'APRENENTATGE:

- Analitza i reflexiona entorn el currículum d'educació física i de les estratègies i metodologies didàctiques més adients per a l'assoliment dels objectius educatius a l'etapa de secundària.
- Organitza i interrelaciona els diferents elements del currículum d'educació física per atendre situacions educatives diverses.
- Disseny una unitat didàctica i analitza els processos s'han dut a terme aportant elements de canvi i millora.
- Elabora activitats d'ensenyament aprenentatge atent al desenvolupament de les competències bàsiques.

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per aprendre per si mateix i cooperativament, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, confiança i iniciativa personal.
- Buscar, obtenir, procesar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la als processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.
- Concretar el currículum que es vagi a implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva del mateix; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques, tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants.
- Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a la especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics entorn als processos d'ensenyament i aprenentatge respectius.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i la formació prèvia dels estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.

Específiques

- Adquirir habilitats per a impulsar programes de participació al centre educatiu, el treball en equip en una institució i desenvolupar una actitud reflexiva davant la pràctica professional.
- Conèixer experiències educatives (Plans d'Entorn i altres) de vinculació entre institucions i territori, així com l'oferta educativa d'institucions de l'entorn.
- Conèixer i aplicar experiències innovadores per la docència i els processos de transmissió dels coneixements de l'especialitat de la matèria, duent a terme projectes de creació i adaptació de material educatiu i utilitzant les tecnologies de la informació i comunicació adequada a l'alumnat d'educació secundària.
- Intervenir en la planificació i el desenvolupament del currículum en el centre docent a través dels diversos processos i instruments d'elaboració del mateix.
- Relacionar els continguts de l'àrea o matèria propis amb els d'altres, amb la finalitat de desenvolupar experiències interdisciplinars.

CONTINGUTS:

1. L'EF al segle XXI: l'estat actual a nivell social i acadèmic
2. El professorat d'EF: perfils, competències docents i l'ètica en el procés d'ensenyament
3. Marcs referencials: la LOE, la LEC i la LOMCE
4. Decrets pel qual s'estableixen l'ordenació dels ensenyaments de l'ESO i del Batxillerat
5. El currículum de l'ESO i del Batxillerat
6. El currículum de l'EF a l'ESO i al Batxillerat
7. Les competències bàsiques i les competències pròpies de l'EF
8. Els blocs de continguts a l'ESO i el Batxillerat
9. De l'escola a l'exterior: els programes de promoció de l'activitat física i l'esport (els plans educatius d'entorn ?PEE? i el Pla català de l'esport)
10. L'organització dins de l'àrea d'EF: control i prevenció de la salut, selecció i utilització de materials en EF i normes higièniques.
11. El currículum d'EF des d'un prisma intercultural
12. Noves tendències en EF: l'aprenentatge cooperatiu

AVALUACIÓ:

L'assignatura s'avaluarà de manera continuada. Es farà una avaluació formativa que analitzarà l'actitud i la implicació de l'alumne en les diferents tasques proposades. Caldrà presentar i aprovar cadascuna de les tasques assignades.

BIBLIOGRAFIA:

- Blázquez, D.; Sebastiani, E.M. (eds.) (2010). *Enseñar por competencias en Educación Física* (2a ed.) Barcelona: INDE.
- Contreras, O. (1998). *Didáctica de la Educación Física*. Barcelona: INDE.
- Contreras, O.; Cuevas, R. (coords.) (2011). *Las competencias básicas desde la educación física*. Barcelona: INDE.
- Díaz Lucea, J. (1998). *El Currículum de la Educación Física en la Reforma Educativa*. Barcelona: INDE.
- González, C.; Lleixà, T. (coords.) (2010). *Educación Física. Complementos de formación disciplinar*. Volum 1. Barcelona: Graó.

Decrets i lleis

- Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 4915, de 29.6.2007).
- Decret 142/2008, de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat (DOGC núm. 5183, de 29.7.2008).
- Generalitat de Catalunya. Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació. (DOGC 16 de juliol; entrada en vigor dia 17 de juliol de 2009).
- MEC. Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació. (BOE 106, de 4 de maig de 2006).
- MECYD. Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa. (BOE núm. 295, de 10 de desembre de 2013).

Innovació i Recerca Educativa en Educació Física

Obligatòria

Primer

Crèdits: 4.00

OBJECTIUS:

Formar, ensenyar i instruir, és una tasca de suma complexitat que requereix l'estudi de totes les situacions d'aprenentatge a la recerca d'un objectiu. Precisament, a partir de la descripció, interpretació i/o actuació sobre la realitat educativa que desenvolupa la investigació es sustenta el procés d'innovació que ens ha de conduir a un canvi i millora de la pràctica educativa.

Partint del model social d'investigació-acció, a la recerca de conseqüències pràctiques, i on l'investigador és un agent del canvi, en el decurs de les sessions s'intentarà despertar en l'alumnat la curiositat per indagar tant a nivell pràctic com de fonamentació teòrica les possibilitats de canvi i de millora que ens ofereix la innovació i la recerca en EF.

Iniciarem l'assignatura amb una visió general del nostre context educatiu i de l'activitat física escolar, a partir d'un marc teòric global de referència, tot establint lligams amb el procés d'investigació. Aquesta valoració generalista ens conduirà a la presentació dels programes d'innovació educativa convocats pel Departament d'Educació, i el grau d'afectació que pot tenir sobre la tasca docent del professor d'Educació Física.

Més enllà de l'àmbit nacional, la valoració de la problemàtica local ens portarà a l'elaboració de projectes de caire interdisciplinar. El Narinan, Toca't el Nas, el projecte Maremar, el Cros... són algunes de les experiències pràctiques que presentarem.

Finalment, i vinculat directament amb el treball que es desenvoluparà a la matèria de Didàctica Específica, reflexionarem sobre les possibilitats d'innovar a petita escala, en el marc del nostre grup classe. Així, anirem de les TIC a les TAC a través dels recursos web, el bloc, la webquest, l'entorn Moodle...

No voldríem deixar de banda la possibilitat de compartir experiències, idees, inquietuds, reflexions, i imaginació entre els alumnes, obrint espai al debat i presentació de les vivències pròpies.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Reflexionar sobre la necessitat d'investigar i innovar a la recerca de l'excel·lència educativa
- Coneix els diferents paradigmes i creences que existeixen sobre l'educació i l'educació física en particular.
- Conèixer el procés d'elaboració i concreció d'un projecte educatiu interdisciplinar.
- Resoldre problemes apareguts en els diferents moments de la investigació
- Despertar la imaginació cara a la creació de recursos metodològics innovadors.
- Conèixer les possibilitats docents dels recursos TIC.
- Desenvolupar un esperit crític constructiu de l'actual tasca docent.

CONTINGUTS:

1. L'AF dels adolescents i el context educatiu actual (generalitats)
2. Programes d'innovació educativa (Departament d'Educació)
3. Projectes interdisciplinars
4. L'ús de les noves tecnologies i l'EF
5. Innovació metodològica
6. Paradigmes actuals de la investigació en EF
7. El procés d'investigació i les seves etapes

8. La Investigació - Acció i la pedagogia crítica
9. Mètodes i tècniques d'investigació qualitativa
10. Mètodes i tècniques d'investigació quantitativa

AVALUACIÓ:

L'avaluació es divideix en 3 blocs

Bloc I (40%)

Assistència i participació en les sessions de classe (cal un mínim del 80% d'assistència i participació activa a les sessions del crèdit per tal de poder optar a una nota)

- o 10% REFLEXIÓ SOBRE ELS PROJECTES INTERDISCIPLINARS (ARTICLE)
- o 20% ACULTURAJOC AVALUATIU (test)
- o 70% PROPOSTA D'UN PROJECTE D'INNOVACIÓ RELACIONAT

Bloc II (30%)

Assistència i participació en les sessions d'exercici pràctic i presentació de treballs (cal un mínim del 75% d'assistència i participació activa a les sessions per tal de poder optar a una nota)

- o 50% ANÀLISI D'UN ARTICLE DE RECERCA EDUCATIVA
- o 50% PRESENTACIÓ D'UNA PROBLEMÀTICA EDUCATIVA I UNA PROPOSTA DE TÈCNiques QUALITATIVES PER RECOLLIR DADES

Bloc III (30%)

Assistència i participació en les sessions d'exercici pràctic i presentació de treballs (cal un mínim del 75% d'assistència i participació activa a les sessions per tal de poder optar a una nota)

Treball final: Estudi descriptiu observacional

- o 10% DISSENY D'UNA ENQUESTA
- o 10% PRESA I REPRESENTACIÓ DE DADES
- o 70% PRESENTACIÓ, ANÀLISI I INTERPRETACIÓ DE LES DADES

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Blaxter, L.; Hugues, C. i Tight, M. (2008) *Cómo se investiga*. Barcelona: Graó.
- Heinemann, K. (2008) *Introducción a la metodología de la investigación empírica en las ciencias del deporte*. Barcelona: Paidotribo.
- Hidalgo Santos, P. (2010): "El mar, una propuesta interdisciplinar". *Tàndem. Didàctica de la Educació Física*, núm. 33, pp. 58-66.
- Latorre, A. (2003), *La investigación-acción: conocer y cambiar la práctica educativa*. Barcelona: Graó
- Quivy, R. i Campendhondt, L.V. (1997). *Manual de recerca en Ciències Socials*. Barcelona: Herder.
- Soler, S. i Vilanova, A. (2010) 'La Investigación en Educación Física.' Dins C. González i T. Lleixà (coord.) *Educación Física. Investigación, Innovación y Buenas Prácticas*. Barcelona: Graó

Complementària

- Drew, C. J.; Hardman, M. L.; Hosp, J.L. (2008) *Designing and conducting research in education*. London: Sage
- Hernández Álvarez, J.L.; López Crespo, C. (2007) "Qué piensan los niños, niñas y adolescentes de la educación física y de sus profesores y profesoras". Dins Hernández, J.L.; Velázquez, R. (coord.) *La educación física, los estilos de vida y los adolescentes: cómo son, cómo se ven, qué saben y qué opinan*. Barcelona. Graó, Biblioteca de Tàndem, n. 242, pp. 143-168.
- Invernó, P. (2005): "Construyendo un proyecto: vanDALics". *Aula*, número 140, pp.25-29.
- Mora, J.M. (2008): "A oscuras por el camino de ronda: intentando entender la educación mediante un proyecto interdisciplinario". *Tàndem. Didàctica de la Educació Física*, núm.27, pp. 28-43.

- Sabater, LL. (2010): "Nariman. Un ejemplo de matemáticas (utilidad del GPS) y transversalidad". *Tàndem. Didàctica de la Educació Física*, núm. 33, pp. 46-57.
- Sicilia, A. i Fernández Balboa, J.M. (2004) *La otra cara de la investigación: reflexiones sobre la educación física*. Sevilla: Walencen Editorial Deportiva.
- Sicilia, A. (1999) *El diari personal dels alumnes com a tècnica d'investigació en Educació Física*. Apunts, 58, 25-33.
- Soler, S.; Prat, M.; Juncà, A. i Tirado, M. A. (autors); Calvo, J.; González, C.; Font, R. i Ventura, C. (col·laboradors) (2007): *Esport i societat: una mirada crítica*. Eumo Editorial: Vic.
- Sparkes, A. (1992) *Breve introducción a los paradigmas de investigación alternativos en Educación Física*. *Perspectivas de la Actividad Física y el Deporte*, 11, 30-33

Bibliografía web:

- Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Programes d'innovació educativa. (data de consulta el 1 d'octubre de 2013)
- < <http://www.observatoridelesport.cat/>>. Observatori Català de l'Esport. (data de consulta 1 d'octubre de 2013).
- < <http://www.oealtemporda.org>>. Observatori de l'Esport de l'Alt Empordà (data de consulta 1 d'octubre de 2013)
- < <http://observatoriesport.uab.cat>> Observatori Crític de l'Esport de la Universitat Autònoma de Barcelona (data de consulta 1 d'octubre de 2013)
- Matas, A.; Tójar, J. C.; Serrano, J. (2004). "Innovación educativa: un estudio de los cambios diferenciales entre el profesorado de la Universidad de Málaga." *Revista Electrónica de Investigación Educativa*, 6 (1). <http://redie.uabc.mx/vol6no1/contenido-matas.html> (data de consulta el 23 de gener de 2011).
- Ministeriop de Educación (2010). Informe PISA 2009. *Programa para la evaluación internacional de los alumnos*. OCDE.

Pràctica Docent i Organització en els Centres d'Educació Secundària

Obligatòria

Primer

Crèdits: 4.00

OBJECTIUS:

- Aprofundir en la reflexió sobre la pràctica docent i el sentit i la direcció de la institució escolar i la pràctica professional del professorat de secundària.
- Conèixer i reflexionar sobre els elements interns i externs que conformen el marc pedagògic, l'estructura, el funcionament i la vida d'un centre escolar de secundària.
- Aprofundir en el coneixement de l'estructura sistèmica de l'escola, els seus elements i els agents amb els quals s'interrelaciona.
- Reconèixer i analitzar indicadors de l'estructura organitzativa i de presa de decisions dels centres de secundària.
- Resoldre els dubtes i neguits dels futurs professors de secundària i respondre, a l'avançada, a alguns dels reptes que la docència a secundària planteja en l'actualitat.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Fonamenta la pràctica docent i reflexiona sobre el sentit i la direcció de la institució escolar i la practica professional del professorat d'educació secundària i la millora de la qualitat
- Coneix i reflexiona sobre els elements interns i externs que conformen el marc pedagògic i de desplegament curricular, l'estructura, el funcionament i la vida d'un centre escolar de secundària.
- Fonamenta en una visió sistèmica de l'escola, els difernets elements i els agents amb els quals s'interrelaciona a l'hora de fer anàlisis, interpretacions i prendre decisions educatives.
- Reconeix i analitza els indicadors de l'estructura organitzativa dels centres per poder prendre decisions de millora en el seu funcionament.
- Reflexiona sobre alguns dels reptes que la docència de la secundària planteja en l'actualitat.

CONTINGUTS:

Finalitat de les institucions educatives i de l'educació

1. Funció de les institucions educatives
2. Sentit de l'escola i de l'ensenyament
3. Funcions i competències professionals dels professors

Context legal organització dels centres

1. Breu història de la institució escolar
2. Lleis reguladores del sistema educatiu actual
3. Organització dels centres (context)

Organitzar la classe

1. Clima d'aula
2. Nocions d'organització sistèmica de l'aula
3. La comunicació educativa
4. Relació professor/a-alumne/a
5. Tutoria
6. Relació amb els pares

Què, quan i com ensenyem

1. Ensenyar-Aprendre-Educar
2. Competències Bàsiques
3. Avaluació

Planificació de la feina

1. Documents i referents per a la programació
2. Programació anual de la matèria
3. UD i seqüència formativa

AVALUACIÓ:

S'avaluaran i hauran d'estar aprovats tots els treballs individuals i col·lectius que es realitzin al llarg de l'assignatura.

Avaluació de procés: 40%

- Assistència i participació a classe
- Exercicis d'aula i presentacions
- Seguiment dels debats i línies obertes a l'assignatura tant en l'espai presencial com en l'espai de la xarxa
- Lectura d'articles, esquemes conceptuals i resums

Avaluació de resultats: 60%

- Treball individual d'aprofundiment sobre un dels temes del programa
- Elaboració d'algun dels documents d'organització dels centres
- Elaboració d'un disseny d'organització de centre

BIBLIOGRAFIA:

- Antúñez, Serafí i altres (2000): *El proyecto educativo de la institución escolar*. Barcelona: Graó.
- Antúñez, Serafí (2000): *La acción directiva en las instituciones escolares. Análisis y propuestas*. Barcelona: ICE UB/Horsori.
- Armengol, Carme; Freixas, Mònica; Pallarès, Rosa M. (2000): *Seguint el fil de l'organització*. Cerdanyola: Serveis de publicacions UAB.
- Arnaiz, Pere i altres (2001): *La acción tutorial*. Barcelona: Graó.
- Bolívar, Antonio (2000): *Los centros educativos como organizaciones que aprenden*. Madrid: La Muralla.
- Comellas, M. Jesús (coord) (2002): *Las competencias del profesorado para la acción tutorial*. Barcelona: Praxis.
- Carda, Rosa M., Larrosa, Faustino (2007): *La organización del centro educativo. Manual para maestros*. Alicante: Club universitario.
- Cantón, Isabel (coor.) (1996): *Manual de organización de centros educativos*. Barcelona: Oikos-tau.
- Cantón, Isabel (coor.) (2000): *Las organizaciones escolares: hacia nuevos modelos*. Buenos Aires: Fundec.
- Cella, Jaume; Palou, Juli (2004): *Va de mestres. Carta als mestres que comencen*. Barcelona: Rosa Sensat.
- DDAA (2000): *El Proyecto Educativo de la institución escolar*. Barcelona: Graó.
- DDAA (2002): *Informe educativo 2002. La calidad del sistema educativo*. Madrid: Santillana/Fundación Hogar del empleado.
- Delors, Jacques (1996): *La educación encierra un tesoro. Informe de la Unesco*. Madrid: Santillana.
- Domènech, Joan; Viñas, Jesús (1997): *La organización del espacio y del tiempo*. Barcelona: Graó.
- Domínguez Fernández, Guillermo i Mesanza, Jesús (coord.) (1996): *Manual de organización de*

- instituciones educativas*. Madrid: Escuela española.
- Escamilla, Amparo; Lagares, Ana Rosa (cols.) (2006): *La LOE: perspectiva pedagògica e historica. Glosario de términos esenciales*. Barcelona: Graó.
 - Ferrer Juli , Ferran (director); Ferrer Esteban, Gerard; Castel Baldellou, José Luís (2006): *PISA 2003 a Catalunya. Una ullada a les desigualtats educatives*. Barcelona: Fundació Bofill (Publicacions Digitals, 2).
 - Fullan, Michael; Hargreaves, Andy (1997): * Hay algo por lo que merezca la pena luchar en la escuela?* Sevilla: Publicaciones MCEP.
 - Gairín, Joaquin (2000): *La organización escolar: contexto y texto de actuación*. Madrid: La Muralla.
 - Gairín, Joaquin; Aant nez, Serafí (2008): *Organizaciones educativas al servicio de la sociedad*. Madrid: Wolters Kluwer España.
 - Gairín, Joaquín; Antúnez, Serafí (1996): *La organización escolar. Pr ctica y fundamentos*. Barcelona: Graó.
 - Gairín, Joaquín; Darder, Pere (coord.) (1994): *Organización de centros educativos. Aspectos básicos*. Barcelona: Praxis.
 - García Albadalejo, Antonio (coord) (2008): *La autonomía de los centros escolares*. Madrid: Secretaria general t cnica del Ministerio de Educación, política y deporte.
 - García Requena, Filomena. (1997): *Organización escolar y gestión de centros educativos*. Archidona, Málaga: Aljibe.
 - Gairín, Joaquin i altres (1996): *Manual de organización de instituciones educativas*. Madrid: Escuela Española.
 - Gimeno, José; Carbonell, Jaume (coord.) (2004): *El sistema educativo. Una mirada crítica*. Madrid: Praxis PASTORA, José Francisco (1996): *Organización y funcionamiento de centros de educación infantil y primaria*. Madrid: Escuela Española.
 - Gimeno, José (2000): *La educación obligatoria: su sentido educativo y social*. Madrid: Morata.
 - Gimeno, José; Pérez,  ngel (1992): *Comprender y transformar la enseñanza*, Madrid: Morata.
 - Giner, Antoni i altres (2008): *La tutoria y el tutor. Estrategias para su pr ctica*. Barcelona: Horsori (Cuadernos de Formación del Profesorado, 21).
 - Imbernon, Francesc (coord.) (1999): *La educación en el siglo XXI. Los retos del futuro inmediato*. Barcelona: Graó.
 - Laukkanen, Reijo (2006): *Claus de l'èxit del sistema educatiu finlandés*. Barcelona: Fundació Bofill (Debats d'Educació, 7).
 - Marchesi, Alvaro (2000): *Controversias en la educación española*. Madrid: Alianza Editorial.
 - Mor n, Edgar (2001): *Los siete saberes necesarios para la educación del futuro*. Barcelona: Paidós.
 - Parcerisa, Artur (1996): *Materiales curriculares. Como elaborar-los, seleccionarlos y usarlos*. Barcelona: Graó.
 - P rezs G mez, Angel (1998): *La cultura escolar en la sociedad neoliberal*. Madrid: Morata.
 - Santamr a, Germán (1998): *Compilación legislativa b sica: LODE, LOGSE, LOPEC*. Madrid: Universidad de Alcalá.
 - Santos Guerra, Miguel Angel (1994): *Entre bastidores. El lado oculto de la organización escolar*. Archidona, M laga: Aljibe.
 - Santos Guerra, Miguel Angel (1997): *La luz del prisma. Para comprender las organizaciones educativas*. Archidona: Aljibe

Pràctiques en el Centre de l'Especialitat d'Educació Física

Pràctiques Externes

Primer

Crèdits: 12.00

OBJECTIUS:

- Observar i conèixer els elements fonamentals de l'organització del centre docent, els projectes del centre que li donen identitat i les tasques fonamentals que desenvolupa el professorat.
- Identificar els trets bàsics del model de pràctica educativa del centre, dels serveis que li donen suport (Centre de Recursos, Equip d'Assessorament Educatiu...) i dels serveis de l'entorn
- Abastar el context social i educatiu en el qual es troba el centre.
- Conèixer i participar del funcionament quotidià del centre i de les actuacions que corresponen als docents.
- Col·laborar amb el professor o la professora del centre de l'àrea de la seva especialitat, preferentment amb qui exerceixi de tutor o de tutora, portant a terme actuacions puntuals sota la tutela d'aquest (explicacions, treball individual amb alguns alumnes, correcció d'exercicis, reunions de coordinació docent, atenció a famílies, tutories individuals amb els alumnes, tutories de grup, etc.)

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Disseny i aplica unitats didàctiques seleccionant les competències i objectius d'aprenentatge, l'organització de les activitats d'aprenentatge i d'avaluació, els materials i els recursos didàctics de forma adequada
- Planifica alguna innovació educativa o didàctica i l'aplica i avalua en la seva unitat didàctica i, si s'escau, en altres unitats didàctiques o espais educatius.
- Assisteix i participa activament en les activitats en les que intervé el seu tutor com a professional docent i analitza conjuntament amb ell les decisions educatives que s'hi adopten.
- Es comunica de forma adequada tant amb els alumnes com la resta de professionals amb els qui interactua
- Analitza els resultats de l'avaluació i dels aprenentatges de l'alumnat en la unitat didàctica desenvolupada i reflexiona sobre les propostes de millora a introduir.
- Recull i sistematitza informacions i materials de les activitats del període, i descriu i reflexiona sobre el procés realitzat i els aprenentatges obtinguts.
- Segueix i avalua la unitat didàctica d'un company del pràcticum, creant i utilitzant els registres d'avaluació pertinents.
- Mostra una actitud responsable i de compromís davant la tasca personal i professional

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per aprendre per si mateix i cooperativament, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, confiança i iniciativa personal.
- Buscar, obtenir, procesar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la als processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.
- Concretar el currículum que es vagi a implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva del mateix; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques, tant grupals com

personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants.

- Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a la especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics entorn als processos d'ensenyament i aprenentatge respectius.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar habilitats socials necessàries per fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.
- Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seva situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.
- Conèixer la normativa i organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte als drets humans que facilitin la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un fòrum sostenible.
- Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribueixin a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on està ubicat; desenvolupar les funcions de tutoria i orientació dels estudiants de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, recerca i innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Informar i assessorar a les famílies sobre el procés d'ensenyament i aprenentatge i sobre l'orientació personal, acadèmica i professional dels seus fills.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i la formació prèvia dels estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.

Específiques

- Analitzar la pràctica docent en general i el valor formatiu de les matèries de l'especialitat, les condicions institucionals que l'emmarquen i la seva relació amb l'entorn i comprendre els processos educatius i d'aprenentatge a l'aula i fora d'ella relatius al període de l'educació secundària.
- Conèixer i aplicar els processos d'interacció i comunicació a l'aula i dominar les habilitats socials necessàries per fomentar un clima d'aula que faciliti l'aprenentatge i la convivència.
- Conèixer i aplicar experiències innovadores per la docència i els processos de transmissió dels coneixements de l'especialitat de la matèria, duent a terme projectes de creació i adaptació de material educatiu i utilitzant les tecnologies de la informació i comunicació adequada a l'alumnat d'educació secundària.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten a estudiants amb diferents capacitats i ritmes d'aprenentatge i abordar i resoldre problemes de disciplina i altres aspectes de gestió de l'aula (resolució de conflictes i mediació).

CONTINGUTS:

- El significat d'ensenyar i aprendre en l'educació secundària
- El procés educatiu de 12 a 16 anys i la seva vinculació amb el context escolar, familiar i social
- Disseny, planificació i avaluació de l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula
- Processos d'interacció i comunicació a l'aula i gestió de la mateixa: dinàmiques, materials, espai i temps. Tècniques d'expressió i comunicació.
- Estratègies d'observació i anàlisi en contextos educatius.
- Estratègies i instruments de reflexió sobre la pràctica.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura de Pràctiques als centres és responsabilitat del tutor/a de la UVic i s'efectua a partir de quatre elements. Tots els elements s'han d'aprovar per separat per poder aprovar les Pràctiques:

- L'estada al centre de pràctiques avaluada pel tutor/a de la Universitat de Vic a partir dels informes d'avaluació (veure Annex 6) i les entrevistes amb el professor tutor del centre (40%). El tutor del centre de pràctiques té una participació molt important en l'avaluació de les competències de l'estudiant de pràctiques. El tutor, en la seva triple vessant de professional de l'educació en un centre docent, de tutor i de docent d'educació física posseeix una experiència i una formació que el capaciten per donar suport i també per avaluar l'alumnat de pràctiques. Per fer aquesta tasca disposa d'un Informe d'Avaluació de les Pràctiques al Centre, que es presenta a l'Annex 2 d'aquest Document.
- El seguiment de les pràctiques (tutories, lliurament de documents, acompliment dels terminis, etc.) (10%). El seguiment inclou:

Cronograma definitiu 2,5%

Anàlisi de dos fets i reflexions destacats 2,5%

Primera tramesa 2,5%

Lliurament correcte d'horaris, acompliment de terminis, etc...2,5%

- La Memòria de Pràctiques, amb la descripció de l'assoliment dels indicadors corresponents (40%). La Memòria de Pràctiques del Màster són unes evidències que es van elaborant progressivament al llarg dels tres períodes de Pràctiques amb el suport del tutor del centre i la supervisió del tutor de la universitat, que justifiquen l'assoliment de tots els objectius. El format del mateix serà escollit per l'alumne, a partir de les propostes treballades a l'optativa "Jocs i Esports I amb el suport de les TIC". No es podrà realitzar una memòria en format paper, convencional. Data lliurament: dilluns 17 de març
- La defensa de la Memòria de Pràctiques: 10%. Data defensa: setmana 24 al 28 de març

La defensa es farà davant el tutor i serà oberta al públic.

Caldrà lliurar una taula en un full on s'explicitin els objectius a assolir per cada període, i la localització en el document virtual de les tasques que s'han realitzat pel seu assoliment.

BIBLIOGRAFIA:

- Antúnez, S. (1991). *Del projecte educatiu a la programació d'aula : el què, el quan i el com dels instruments de la planificació didàctica*. Barcelona: Graó.
- Contreras, O.; Gil, P. (2010). *Estrategias didácticas en educación física*. In C. González, & T. Lleixà (Eds.), *Didáctica de la Educación Física* (1ª ed., pp. 31-45). Barcelona: Graó.
- De Miguel Díaz, M. (2006). *Metodologías de enseñanza y aprendizaje para el desarrollo de competencias: orientaciones para el profesorado universitario ante el Espacio Europeo de Educación Superior*. Madrid: Alianza Editorial.
- Fraile, A.; Hernández, J. L. (2004). *Didáctica de la educación física: una perspectiva crítica y transversal*. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Giné Fraixes, N.; Parcerisa Aran, A.; Llena Berñe, A.; París Pujol, E.; Quinquer Vilamitjana, D. (2003). *Planificación y análisis de la práctica educativa: la secuencia formativa: fundamentos y aplicación*. Barcelona: Graó.
- Lleixà Arribas, T.; Universitat de Barcelona. Institut de Ciències de l'Educació. (2003). *Educación física hoy: realidad y cambio curricular*. Barcelona: ICE. Universitat de Barcelona : Horsori.
- López Pastor, V. M. (1999). *Educación física, evaluación y reforma: (la urgente necesidad de alternativas, y la credibilidad de los instrumentos seleccionados y desarrollados)*. Segovia: Diagonal.
- López Pastor, V. M.; Monjas Aguado, R.; Pérez Brunicardi, D. (2003). *Buscando alternativas a la forma de entender y practicar la educación física escolar*. Barcelona: Inde.
- Seners, P. (2001). *La Lección de educación física*. Barcelona: Inde.
- Siedentop, D. (1998). *Aprender a enseñar la educación física*. Barcelona: Inde.

Programació Didàctica en Educació Física

Obligatòria

Primer

Crèdits: 5.00

OBJECTIUS:

- Conèixer el caràcter global i interdisciplinar del currículum mitjançant la integració de diferents àrees
- Realitzar una Unitat de Programació Interdisciplinar, a partir d'un tema transversal
- Saber desenvolupar correctament una sessió de la UPI
- Saber coavaluar i autoavaluar correctament la sessió realitzada
- Realitzar un bloc per oferir recursos del tema transversal treballat

RESULTATS D'APRENTATGE:

Unitat de programació interdisciplinària (UPI) a partir d'un tema transversal (70%)

- Dissenyar una UPI en base a un tema transversal (TT) i una altra àrea de coneixement a més de l'EF
- Exposar públicament la UPI dissenyada
- Assistir i participar activament en les sessions pràctiques realitzades pels companys
- Aplicar una sessió pràctica per a la resta de companys de l'assignatura (caldrà enregistrar la sessió pel posterior anàlisi i lliurar-la en DVD la setmana següent). La sessió té una durada d'una hora.
- Coavaluar les sessions aplicades dels diferents grups de la classe, en base als indicadors referenciats. El grup que realitza la sessió haurà de lliurar a la professora i resta de grups la informació

Bloc de recursos del TT (30%)

- Caldrà dissenyar un bloc de recursos pels professors que vulguin treballar aquell TT en concret, definint què ens pot aportar aquell recurs pel treball de l'EF

COMPETÈNCIES

Específiques

- Conèixer estratègies i tècniques d'avaluació i entendre i utilitzar l'avaluació com un instrument de regulació de l'ensenyament i de l'aprenentatge.
- Intervenir en la planificació i el desenvolupament del currículum en el centre docent a través dels diversos processos i instruments d'elaboració del mateix.
- Relacionar els continguts de l'àrea o matèria propis amb els d'altres, amb la finalitat de desenvolupar experiències interdisciplinars.

CONTINGUTS:

- Elements de Programació en Educació Física. Criteris de selecció i elaboració de materials educatius en les sessions d'Educació Física
- L'Educació Física com a entorn d'aprenentatge i espai d'intervenció i participació de l'alumnat
- Selecció i elaboració de recursos didàctics en Educació Física

- La interdisciplinarietat en l'Educació Física
- Valors i Educació Física
- Elaboració i optimització de les tasques en l'Educació Física
- L'Educació Física i les TIC en el procés d'ensenyament-aprenentatge
- Experiències educatives innovadores en l'Educació Física

AVALUACIÓ:

- **L'avaluació formativa** de l'assignatura contemplarà el procés i els resultats, de manera que d'entrada serà imprescindible fer un seguiment del procés de la mateixa adequat. Cal aprovar totes les tasques i tots els requisits per separat. Per participar en l'avaluació formativa, cal assistir al 50% de les tutories de cada activitat, i tenir-les aprovades. En cas contrari, s'haurà de recuperar l'activitat.
- **L'avaluació continuada** de l'assignatura contemplarà els resultats. Cal aprovar totes les tasques i tots els requisits per separat.
L'alumne que no està present el dia de presentació de la tasca, **no li comptabilitzarà**.

BIBLIOGRAFIA:

- Delgado, M., Tercedor, P. *Estrategias de intervención en educación para la salud desde la Educación Física*. Barcelona: Inde, 2002.
- Devís, J., Peiró, C., 1992, *Nuevas perspectivas curriculares en educación física: la salud y los juegos modificados*. Barcelona: Inde, 1992.
- Diversos autors *Educar en valores en Educación Física*. Gobierno Vasco. Departamento de Educación, Universidades e Investigación, 1999.
- Gutiérrez Sanmartín, M. *Manual sobre valores en la Educación Física y el deporte*. Paidós: Barcelona, 2003.
- Lucini, F. *Temas transversales y educación en valores*. Madrid: Anaya, 1994.
- Palos, J. i altres. *Estrategias para el desarrollo de los temas transversales en el currículum*. ICE Universitat de Barcelona: Horsori, 2000.
- Prat, M.; Soler, S. *Actitudes, valores y normas en la Educación Física y el deporte*. Barcelona: Inde, 2003.
- Ruíz Omeñaca, J.V. *Pedagogía de los valores en la Educación Física*. Madrid: CCS, 2004.

Psicologia Educativa i del Desenvolupament en l'Adolescència

Obligatòria

Primer

Crèdits: 4.00

OBJECTIUS:

- Conèixer les característiques del canvi físic, cognitiu, emocional i social de la etapa adolescent
- Comprendre les diferents manifestacions comportamentals en l'adolescència
- Conèixer i analitzar críticament les diferents perspectives teòriques que tracten d'explicar el fenomen adolescent.
- Comprendre el desenvolupament de la personalitat d'aquests estudiants i les possibles variables que afecten l'aprenentatge.

RESULTATS D'APRENTATGE:

Identifica els trets principals del desenvolupament del alumnes durant l'adolescència en els àmbits físic, cognitiu, social i emocional i com interaccionen en l'aprenentatge

Comprèn la importància i la interacció dels diferents àmbits de desenvolupament durant l'etapa de l'adolescència i els aplica en la resolució i anàlisi de casos pràctics

Dissenya activitats que promouen el desenvolupament social i afectiu de les persones adolescents

Reflexiona entorn l'adequació de materials i recursos educatius atenent a diferents criteris evolutius i pedagògics

Coneix les principals teories sobre l'aprenentatge i comprèn la seva relació amb la pràctica educativa

Planifica una unitat didàctica relacionant les necessitats educatives de l'etapa amb algunes de les teories presentades a classe

Avalua les pròpies tasques realitzades i les capacitats pròpies en l'exercici professional

CONTINGUTS:

Bloc I: Introducció

- La naturalesa de l'adolescència
- Perspectiva històrica i cultural de l'adolescència

Bloc II El desenvolupament i l'aprenentatge durant l'adolescència

- El desenvolupament físic durant l'adolescència
- Desenvolupament cognitiu
- Desenvolupament afectiu i emocional
- L'aprenentatge en l'adolescència
- Estratègies d'aprenentatge

- Creativitat
- Motivació i expectatives

Bloc III: Els adolescents amb risc: Problemes i trastorns

- Consum de substàncies psicoactives
- Violència escolar i conductes antisocials
- Trastorns emocionals

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Seguiment de les sessions de treball dirigit

Avaluació del resultat

- Prova escrita al final de l'assignatura

Ambdues avaluacions han d'estar aprovades per tal d'aprovar l'assignatura i la seva ponderació final és d'un 50% cada una.

BIBLIOGRAFIA:

- Berger, K.S. (2004). *Psicología del desarrollo: Infancia y adolescencia* (Cap. 14, 15 i 16). Madrid: Panamericana.
- Castillo, G. (2009). *El adolescente y sus retos: la aventura de hacerse mayor*. Madrid: Pirámide.
- Funes, J. (2010). *Educación en la adolescencia*. Barcelona: Graó.
- Gallego, J. (2007). *Educación en la adolescencia*. Madrid: Thomson.
- Kimmel, D.G. i Weiner, I.B. (1998). *La adolescencia: una transición del desarrollo*. Barcelona: Ariel.
- López, A.M. i Castro, A. (2007). *Adolescencia. Límites imprecisos*. Madrid: Alianza.
- Parra, A. (2007). *Relaciones familiares y bienestar adolescente*. Madrid: Ediciones Cinca.
- Rice, F.O (2000). *Adolescencia. Desarrollo, relaciones y cultura*. Madrid: Prentice Hall.
- Royo Isach, J. (2008). *Els rebels del benestar*. Barcelona: Alba.
- Sandtrock, John (2004). *Adolescencia*. Madrid: McGraw-Hill.
- Toro, J. (2010). *El adolescente en su mundo*. Madrid: Pirámide.

Seminari de Pràctiques de l'Especialitat d'Educació Física

Pràctiques Externes

Primer

Crèdits: 2.00

OBJECTIUS:

L'assignatura es planteja com el seminari per planificar, fer el seguiment i preparar l'avaluació del conjunt de períodes de pràctiques.

I per fer-ho, el seminari pretén orientar processos de reflexió que impliquin la integrar els aprenentatge de les pràctiques per mitjà de les altres matèries que impliquen el màster.

RESULTATS D'APRENTATGE:

RA1: Argumenta les decisions sobre el disseny, planificació i avaluació de l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula

RA2: Coneix i aplica diferents estratègies d'observació i anàlisi en contextos educatius reals

RA3: Coneix i aplica diferents estratègies i instruments de reflexió sobre la pràctica per orientar-la a la millora

COMPETÈNCIES

Específiques

- Utilitzar tècniques pròpies de la recerca i innovació relacionades amb l'ensenyament de la matèria i educació en general.

CONTINGUTS:

- Disseny, planificació i avaluació de l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula
- Estratègies d'observació i anàlisi en contextos educatius
- Estratègies i instruments de reflexió sobre la pràctica
- Recollida sistemàtica d'informació: construcció i ús d'instruments. Anàlisi de les dades

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es plantejarà des d'una òptica formativa. És per això que contemplarà la importància tant del procés com dels resultats. Per aprovar l'assignatura serà imprescindible fer-ne un seguiment adequat: assistència a les tutories, assistència i treball en les STD, i finalment, correcció de les tasques finals.

Només s'aprova l'assignatura si totes les tasques han estat realitzades adequadament i si se supera el 70% de les assistència (màx. 2 absències).

- Instrument d'avaluació de la coavaluació d'un company: 50%
- Cronogrames dels diferents períodes: 50%

BIBLIOGRAFIA:

La referències de l'assignatura apareixeran en funció de les activitats que es realitzin.

Atenció a la Diversitat, Inclusió i Funció Tutorial

Obligatòria

Segon

Crèdits: 4.00

OBJECTIUS:

Els reptes de l'educació de secundària requereixen una especial atenció a la formació tutorial i en l'atenció a la diversitat dels professors i professores que exerciran a l'etapa de secundària. L'objectiu de l'assignatura és fer una aproximació a la complexitat de la feina i reflexionar sobre la importància que, la mirada inclusiva te en relació a l'establiment d'una cultura de centres i a un clima d'auia que faci possible l'educació bàsica i obligatòria per a tots i totes.

Objectius:

- Proporcionar els coneixements bàsics per a analitzar, interpretar i valorar les realitats actuals en l'atenció a la diversitat de l'alumnat en els entorns escolars i educatius en general.
- Aportar elements per a la reflexió crítica a l'entorn dels processos d'atenció a l'alumnat en el marc educatiu actual i en el d'un centre inclusiu.
- Proporcionar els coneixements i destreses fonamentals per organitzar, planificar i desenvolupar l'activitat professional en el context d'un centre, oberta a la diversitat de tot l'alumnat.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Mostra els coneixements bàsics per a analitzar, interpretar i valorar les realitats actuals en l'atenció a la diversitat de l'alumnat en els entorns escolars i educatius en general.
- Realitza una reflexió crítica a l'entorn dels processos d'atenció a l'alumnat en el marc educatiu actual i en el d'un centre inclusiu.
- Organitza, planifica i desenvolupa l'activitat professional en el context d'un centre, obert a la diversitat de tot l'alumnat.
- Coneix i exercita les habilitats i capacitats necessàries per al desenvolupament de la tasca tutorial

CONTINGUTS:

L'atenció a la diversitat de l'alumnat i la funció tutorial des d'un enfocament inclusiu

1. Perspectives d'anàlisi de les diferències individuals
2. Models d'atenció a la diversitat Model selectiu i model inclusiu
3. Política Educativa i atenció a la diversitat

La tutoria a l'ESO.

1. La Funció Tutorial a l'ESO
2. Relacions amb els alumnes
3. Relació amb famílies i entorn
4. Gestió i coordinació de l'acció tutorial en equip

Aspectes pràctics per a l'atenció a la diversitat de l'alumnat

1. Principis bàsics i Programes per a l'atenció a la diversitat de l'alumnat.
2. L'atenció educativa a l'alumnat amb alguna discapacitat.
3. L'atenció a la diversitat a nivell de sector i de centre:
4. L'atenció a la diversitat a nivell d'aula.

AVALUACIÓ:

S'avaluaran i hauran d'estar aprovats tots els treballs individuals i col·lectius que es realitzin al llarg de l'assignatura.

Avaluació de procés: 40%

- Assistència i participació a classe
- Exercicis d'aula i presentacions
- Seguiment dels debats i línies obertes a l'assignatura tant en l'espai presencial com en l'espai de la xarxa
- Lectura d'articles, esquemes conceptuals i resums

Avaluació de resultats: 60%

- Treball grupal
- Treballs puntuals sobre els temes treballats

BIBLIOGRAFIA:

- Collicott, J. (2000). "Posar en pràctica l'ensenyament multinivell: estratègies per als mestres". *Suports Revista Catalana d'Educació Inclusiva*. Vol. 4, núm. 1, p. 87-100.
- Echeita, G. (2006). "Les Politiques Educatives envers l'alumnat amb necessitats educatives especials. Ente la complaença i la necessitat d'un canvi radical en la perspectiva.": *Suports, Revista Catalana d'Educació Inclusiva*. Vol. 10 Núm. p. 11 – 15.
- European Agency for Development in Special Needs Education (2003). *Educación inclusiva y prácticas eficaces en el aula*. Denmark: EADSNE.
- Giné, C. (2006). "Reflexions sobre l'educació dels alumnes amb necessitats educatives especials: una anàlisi de la situació actual i de les perspectives de futur": *Suports, Revista Catalana d'Educació Inclusiva*. Vol. 10 Núm. p 21 – 24.
- Huguet, T. (2006). *Aprendre junts a l'aula. Una proposta inclusiva*. Barcelona: Graó.
- Pujolàs, P. (2002). *Aprendre junts alumnes diferents. Els equips d'aprenentatge cooperatiu a l'aula*. Vic: Eumo Editorial.
- Pujolàs, P. (2008). *9 ideas clave. El aprendizaje cooperativo*. Barcelona: Graó. Ruiz, R. (2008) *Plans Múltiples i personalitzats per a l'aula inclusiva*. Vic: Eumo Editorial.

Avaluació i Atenció a la Diversitat en les Sessions d'Educació Física

Obligatòria

Segon

Crèdits: 5.00

OBJECTIUS:

- L'assignatura té com a objectiu genèric fer més competent el futur professor d'Educació Física en la gestió de les seves sessions de classe.
- Incideix preferentment en la concreció de l'atenció a la diversitat, l'avaluació i les habilitats del docent a l'hora de gestionar les seves sessions d'EF.
- Pretén aprofundir en l'autoconeixement de les competències del professor en relació a la seva tasca docent per tal de millorar la seva competència professional

Objectius

- Ser capaç d'elaborar i adaptar les tasques de les sessions per tal d'assolir els objectius pretesos (i d'atenció a la diversitat)
- Ser capaç de gestionar el grup classe de manera eficient.
- Ser capaç de detectar (i potenciar) els punts forts, i detectar (i millorar) els punts dèbils de la gestió de la sessió.
- Ser capaç de dissenyar elements d'avaluació coherents amb allò que s'ensenya i es pretén avaluar, i que facilitin l'aprenentatge de l'alumnat.

RESULTATS D'APRENTATGE:

Disenya una proposta d'avaluació de la unitat didàctica amb caràcter formatiu

Adapta amb correcció les tasques de les sessions a les necessitats i nivells de tots els alumnes.

Planifica i desenvolupa una sessió d'educació física tenint en compte els aspectes organitzatius bàsics d'aquesta (temps de pràctica, seguretat, comunicació, formació de grups...)

Mostra habilitats per gestionar un grup classe de manera eficient i d'anticipar i resoldre els conflictes que s'hi puguin produir.

Avalua la pràctica desenvolupada a partir de l'anàlisi dels seus punts forts i els seus punts dèbils en relació a les competències pròpies i relatives a la gestió de les sessions.

Realitza processos d'anàlisi d'intervencions o accions educatives des de la perspectiva de la inclusió.

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per aprendre per si mateix i cooperativament, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, confiança i iniciativa personal.
- Buscar, obtenir, procesar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la als processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.

- Concretar el currículum que es vagi a implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva del mateix; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques, tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar habilitats socials necessàries per fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i la formació prèvia dels estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.

Específiques

- Conèixer els processos de transmissió de coneixement propis de cada matèria i valorar la contribució d'aquest a la consecució dels objectius i competències pròpies de l'etapa o etapes educatives en què s'ha d'impartir docència i dels continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent.
- Conèixer estratègies i tècniques d'avaluació i entendre i utilitzar l'avaluació com un instrument de regulació de l'ensenyament i de l'aprenentatge.
- Conèixer i aplicar els processos d'interacció i comunicació a l'aula i dominar les habilitats socials necessàries per fomentar un clima d'aula que faciliti l'aprenentatge i la convivència.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten a estudiants amb diferents capacitats i ritmes d'aprenentatge i abordar i resoldre problemes de disciplina i altres aspectes de gestió de l'aula (resolució de conflictes i mediació).
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afectin a estudiants amb diferents capacitats i ritmes d'aprenentatge, mitjançant recursos i estratègies per l'aprenentatge (sistemes multinivell, agrupacions flexibles i treball cooperatiu).
- Utilitzar el conjunt de coneixements didàctics existent en torn als processos d'ensenyament i aprenentatge de la matèria o matèries propis de l'especialització docent corresponent, per transformar els currículums en programes d'activitats.

CONTINGUTS:

- L'avaluació en Educació Física
 - L'avaluació formativa
 - Els feedbacks i els instruments d'avaluació
- Atenció a la diversitat en les sessions d'Educació Física
 - L'atenció a la diversitat
 - Les conductes disruptives i situacions de conflicte
- Optimització de la tasca docent en les sessions d'Educació Física
 - El clima d'aula
 - Els temps de la sessió
 - Les habilitats comunicatives
 - L'autoconeixement. El perfil propi del professor
 - El disseny de sessions i el disseny de tasques

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada i formativa a partir de la realització d'un portafoli i de l'assistència (lligada a la participació) a les activitats de classe.

- Assistència i participació (65%). Per tal d'optar a superar l'assignatura caldrà haver assistit i participat (haver realitzat les tasques de la sessió) a més de 7 sessions.
- Portafoli (35%) S'hi recolliran les evidències de la feina i de l'aprenentatge en relació a l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Bain, K. (2006). *El que fan els millors professors universitaris*. València: Publicacions de la Universitat de València.
- Casamayor, G. (coord) (2007). *Els trucs del formador: art, ofici i experiència*. Barcelona: Graó.
- Corrales, A.R. (2010) 'La atención a la diversidad como base para la integración del alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo en el área de educación física'. *La Peonza. Revista de Educación Física para la paz*, n. 5. Pp. 28-43.
- Fraile, A. (coord) (2008) *La resolución de conflictos en y a través de la educación física*. Barcelona: Graó
- González, C. (coord) (2010). *Los secretos del profesorado eficaz en educación física*. Barcelona: Inde.
- González, C. & Lleixà, T. (coord.) (2010). *Didáctica de la Educación Física. Formación del profesorado. Educación Secundaria*. Barcelona: Graó i Ministerio de Educación.
- González, C. & Lleixà T. (coord.) (2010). *Educación Física. Complementos de Formación Disciplinar*. Barcelona: Graó i Ministerio de Educación.
- López Pastor, V. M. (coord) (2006). *La evaluación en educación física. Revisión de los modelos tradicionales y planteamiento de una alternativa: la evaluación formativa y compartida*. Argentina: Miño y Dávila.
- Morales, P. (2009). 'La evaluación formativa'. A Morales Vallejo, P. *Ser profesor: una mirada al alumno*. Guatemala: Universidad RAfael Landívar. Pp. 41-98.
- Nicol, D.J., Macfarlane-Dick, D. 'Formative assessment and self-regulated learning: a model and seven principles of good feedback practice'. *Studies in Higher Education*. Vol. 31, N. 2, April 2006, pp. 199-218.
- Sanmartí, N; Simón, M.; Márquez, C. (2006) 'La evaluación como proceso de autoregulación. Diez años después'. *Alambique. Didáctica de las ciencias experimentales*. N. 48. Pp. 32-41.
- Sebastiani, Enric M. (2007) *Les competències professionals del professor d'Educació Física de Secundària a Catalunya. Una proposta de categories per a la seva anàlisi*. Tesi Doctoral. [consultable a <http://hdl.handle.net/10803/9229>]

Societat, Família i Educació: Evolució i Contexts d'Intervenció

Obligatòria

Segon

Crèdits: 3.00

OBJECTIUS:

Els canvis en la societat, les famílies i els centres docents reclamen una nova perspectiva educativa més vinculada a propostes globals on ?tot educa? i ?cal tot un poble per educar un infant?. En els darrers anys, molts instituts estan intentant dur a la pràctica un model de entre obert i participatiu que té en compte les famílies, l'entorn, la comunitat i el territori. En aquesta assignatura es presentaran els fonaments teòrics que sustenten aquesta perspectiva educativa, així com els projectes i experiències pràctiques que permeten extreure pistes sobre com fer un bon treball educatiu compartit de l'institut amb les famílies i l'entorn.

Objectius:

- Relacionar l'educació amb l'entorn i comprendre la funció educadora de la família i la comunitat
- Reflexionar sobre les funcions educatives atribuïdes al centre escolar, la família i el professorat
- Conèixer i reflexionar sobre les relacions sistèmiques a establir entre el centre escolar, la família i l'entorn
- Adquirir estratègies de col·laboració amb la família. Conèixer els canals establerts en les interaccions entre centre escolar, professorat i famílies

RESULTATS D'APRENTATGE:

Analitza el grup familiar els diferents models i mostra estratègies de cooperació i actituds de respecte

Analitza la pràctica docent i orientadora en les diferents condicions en les quals s'emmarca

Mostra habilitats per impulsar programes de participació en el centre educatiu, pel treball en equip i multiprofessional en una institució

Identifica mesures de promoció i de coordinació de la relació entre família i escola a l'etapa de secundària

Actua amb capacitat reflexiva davant la pràctica professional

Relaciona l'educació amb l'entorn i compren la funció educadora de la família i la comunitat

Identifica les diferents experiències educatives actuals i de vinculació al territori (Projectes Educatius de Ciutat, Plans Educatius d'Entorn) i l'oferta educativa institucional de l'entorn

Utilitza adequadament tècniques pròpies de la investigació i la innovació relacionades amb l'escola, la família i l'educació en general

CONTINGUTS:

1 Les societats avui

- Característiques de les societats: multiculturalitat, pluralitat, complexitat, globalització
- Els diferents contextos d'educació
- L'educació al llarg de la vida

2 L'educació secundària

- L'educació secundària en el context de la societat actual
 - L'escola com a eina social
 - Problemes i debats sobre l'educació secundària
- Principis i finalitats de l'educació secundària

3 La família, context de vida i d'educació

- Què és la família
- La transformació social de les famílies en la societat contemporània: models de família
- Funcions familiars
- Estils educatius familiars

4 La família i la institució escolar

- Principis i objectius de la interacció família-centre educatiu
- La comunicació família-centre educatiu
- Comunicació escola-famílies en l'espai de tutories

5 De la institució al territori

- Centres educatius i entorn social
- Treball i aprenentatge en xarxa
- L'aprenentatge de la ciutadania. La participació
- El municipi

AVALUACIÓ:

Es durà a terme una avaluació continuada a partir de la realització de les pràctiques, de les activitats plantejades o dels debats a classe. S'han de presentar totes les activitats d'avaluació d'acord amb les orientacions facilitades en el programa de l'assignatura, el pla de treball i les indicacions de la professora. Caldrà haver superat tots els instruments d'avaluació per poder aprovar l'assignatura. El sistema d'avaluació inclou:

- Avaluació de procés (40%) Pel seguiment òptim de l'assignatura es requereix:
 - L'assistència i la participació activa en totes les sessions presencials
 - Realització de les pràctiques i activitats que es plantegin
 - Compliment dels terminis establerts en la realització de les tasques?
 - Implicació i aportacions als grups de treballs i al grup-classe
- Avaluació de resultats: 60% (treball individual, examen, etc.)

BIBLIOGRAFIA:

- Diversos autors (2003). *La participación de los padres y madres en la escuela*. Barcelona: Graó.
- ALBAIGÉS, B; SELVA, M; BAYA, M (2008). *Infants, família, escola i entorn. Claus per a un temps educatiu compartit*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
<http://www.fbofill.cat/intra/fbofill/documents/publicacions/489.pdf>
- ALONSO-TAOIA, J. (2005). *Motivar en la escuela, motivar en la familia*. Madrid: Morata.
- ALSINET, J., RIBERA, M. (2000). *La relació entre els centres educatius i l'entorn, a ALDEMIZ_ECHEVARRIA i altres. Com ens ho fem? Propostes per educar en la diversitat*. Barcelona: Graó.
- APPLE M. W i BEANE J. A. (1997). *Escuelas democráticas*. Madrid: Morata.

- ARRANZ, E. (Eds.) (2004). *Familia y desarrollo psicológico*. Madrid: Pearson.
- BECK-GERNSHEIM, E. (2003). *La reinvencción de la familia: en busca de nuevas formas de convivencia*. Barcelona: Paidós
- BESALÚ, Xavier; VILA, I. (2001). *La buena educación. Libertad e igualdad en la escuela del s. XXI*. Madrid: Libros de la caratata ? MEC.
- BESALÚ i altres (ed.) (2007). *Mestres del segle XXI*. Girona: CCG Edicions
- BERNSTEIN, B. (1998). *Pedagogía, control simbólico e identidad*. Madrid: Morata.
- BOLIVAR, A. (2006). "Familia y escuela: dos mundos llamados a trabajar en común". *Revista de educación*, 339 pp. 119-146
- BONAL, X. (2007). *Femení i plural: les diferents geografies entre famílies i escola*, a GARRETA, J. (Edit.) *La relació família-escuela*. Lleida. Universitat de Lleida (pàg. 33-4).
- BORDIEU, Pierre (2008). *Capital cultural, escuela y espacio social*. Buenos Aires: Siglo XXI.
- BOSCH, Eulàlia (ed.) (2008). *Educación y vida urbana: 20 años en ciudades educadoras*. Madrid: Santillana.
- CARBONELL, Jaume (1994). *L'escola: entre la utopia i la realitat*. Vic, Eumo Editorial.
- CASALS, Ramon (2011). *Prevenir el fracàs escolar des de casa*. Barcelona. Graó.
- COMELLAS, M.J. (2009). *Família i escola: compartir l'educació*. Barcelona. Graó.
- CONNELL, Robert (1997). *Escuela y justicia social*. Madrid: Morata.
- COLLET, J., TORT, A. (2001.) *Famílies, escola i èxit escolar. Millorar els vincles per millorar els resultats*. Barcelona: Fundació Bofill (informes breus, 35).
- COSTA, Martí; TORRUBIA, Rafael (2007). "Relacion familia-escuela: una asignatura pendiente en muchos centros educativos". *Participación educativa*, núm. 4.
- ELZO, J. (coord.) (2008). *Models educatius familiars a Catalunya*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill. <http://www.fbofill.cat/intra/fbofill/documents/publicacions/504.pdf>
- GARRETA, J. (Edit.) (2007). *La relació família-escuela*. Lleida: Universitat de Lleida.
- GARRETA, J. (2008). *La participación de las familias en la escuela pública. Las Asociaciones de Padres y Madres de Alumnos*. Madrid, CEAPA-CIDE. http://www.fundacion-sm.com/ArchivosColegios/fundacionSM/Archivos/2007%202008/publicaciones/La%20relacin%20familia_escuela.pdf
- GOLOMBOK, Susan (2006). *Models de família: què és el que compta de debò?* Barcelona: Graó.
- GOMEZ GRANELL, C. i altres (2004). *Infància, famílies i canvi social a Catalunya*. Barcelona: CIIMU. www.ciimu.org
- GOMEZ GRANELL, C. i altres (2004). *Infancia y familias: realidades y tendencias*. Barcelona: Ariel.
- GORDÓ, G. (2009). *Centros educativos: islas o nodos*. Barcelona: Graó.
- HAKIM, C. (2005). *Modelos de familia en las sociedades modernas. Ideales y realidades*. Madrid: CIS.
- ILLICH, Ivan. (1974). *La sociedad desescolarizada*. Barcelona: Barral.
- IMBERNON, F. (COORD.) (2010). *Procesos y contextos educativos: enseñar en las instituciones de educación secundaria*. Barcelona. Graó
- JIMÉNEZ SÁNCHEZ, Jesús (2010). *El curriculum de la Educación Secundaria a Gimeno Sacristan, José (comp.) Saberes e incertidumbres sobre el currículum*. Madrid. Morata
- MUSITU, G. & CAVA, M. J. (2001). *La familia y la educación*. Barcelona. Octaedro.
- NARDONE, G. (2003). *Modelos de familia*. Barcelona. Paidós
- NOVELLA, Ana M. (2009). *La participació dels infants a la ciutat des del Consell d'infants*. Barcelona, Generalitat Catalunya, Departament Acció social i ciutadania (Col. Infància i adolescència, 2)
- ORTEGA, Pedro, MINGUEZ, Ramón, HERNÁNDEZ, Maria A. (2009). "Las difíciles relaciones entre familia y escuela en España". *Revista española de Pedagogía*, 243, mayo-agosto 2009
- PEREZ, R.M. (2004). *Les relacions entre família i escola. Una anàlisi psicosocial*. Barcelona: Pagès Editors.
- POLAINO, A. (2004). *Familia y autoestima*. Barcelona: Ariel.
- RIERA, Jordi; Roca, Enric (coord.) (2007). *Reflexions sobre l'educació en una societat corresponsable*. Valls/Barcelona: Cossetània Edicions/Edu21.
- RODRIGO, M.J.; PALACIOS, J. (2003). *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza.
- SUBIRATS, Joan (coord.) (2003). *Més enllà de l'escola. Transformacions socials i noves dinàmiques educatives i professionals*. Barcelona: Mediterrània.
- SUBIRATS, Joan; ALBAIGÉS, Bernat (2006). *Educació i Comunitat. Reflexions a l'entorn del treball integrat dels agents*. Barcelona: Fundació Bofill (Finestra oberta).

- TORRUBIA, R (coord.) i altres (2009). *Família i educació a Catalunya*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill <http://www.fbofill.cat/intra/fbofill/documents/publicacions/496.pdf>
- TRAVESET, Mercè (2007). *La pedagogia sistèmica. Fundamentos y pràctica*. Barcelona: Graó.
- TRIBO, Gemma (2008) *Formació i professionalització del professorat de secundària a Catalunya*. Barcelona, Fundació Bofill/Mediterrània, (Estudis breus, 10) <http://www.fbofill.cat/intra/fbofill/documents/publicacions/477.pdf>
- TRINIDAD, A., GOMEZ GONZALEZ, J. (coord.) (2012). *Sociedad, familia, educación. Una introducción a la sociología de la educación*. Madrid: Tecnos.
- VALDIVIA, M. Carmen (2010). *Mares i pares competents. Claus per optimitzar les relacions amb els nostres fills i filles*. Barcelona: Graó
- VILA, I.; CASARES, R. (2009). *Educación y sociedad: una perspectiva sobre las relaciones entre escuela y entorno social*. Barcelona: ICE, UB/Horsori.

Monogràfics de revistes

- ?Cultura familiar y cultura escolar?. *Cuadernos de Pedagogía* núm. 239. 1995.
- ?Relació amb les famílies?. *Guix* núm. 296-297, Juliol ? agost 2003.
- ?Temps de responsabilitats compartides? *Perspectiva Escolar* núm.272, febrer 2003.
- ?Familia y escuela?. *Cuadernos de Pedagogía* núm. 378, abril 2008
- ?Treball i aprenentatge en xarxa? *Guix*, núm. 356-357, juliol-agost 2009
- ?Plans educatius d'entorn? *Cuadernos de Pedagogía* núm. 375, gener 2008
- "Escola i família" *Escola Catalana*, 463, abril 2010

Treball de Fi de Màster de l'Especialitat Educació Física

Treball de Fi de Grau

Segon

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

Realitzar, presentar i defensar en públic un treball de recerca i/o d'innovació educativa que integri bona part dels continguts i aprenentatges derivats de les diferents assignatures del màster aplicats a una determinada problemàtica relacionada amb l'educació física als centres de secundària.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Disseña, organitza i desenvolupa un projecte d'intervenció o un pla d'actuació orientat a la recerca i a la innovació educativa
- Comunica de forma adequada mitjançant el llenguatge oral, escrit i audiovisual els resultats obtinguts dels processos de recerca realitzats
- Mostra una actitud innovadora i reflexiva tant en les fases de disseny com de desenvolupament del treball
- Resol problemes derivats del procés seguit i avalua els resultats obtinguts en relació als objectius inicials
- Aplica de forma correcta procediments propis de la investigació científica en el desenvolupament d'una activitat formativa i professional
- Interrelaciona continguts de caràcter educatiu en general i també específics, per a la resolució i argumentació de situacions educatives

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per aprendre per si mateix i cooperativament, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, confiança i iniciativa personal.
- Buscar, obtenir, procesar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la als processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.
- Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a la especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics entorn als processos d'ensenyament i aprenentatge respectius.

Específiques

- Conèixer i aplicar experiències innovadores per la docència i els processos de transmissió dels coneixements de l'especialitat de la matèria, duent a terme projectes de creació i adaptació de material educatiu i utilitzant les tecnologies de la informació i comunicació adequada a l'alumnat d'educació secundària.
- Utilitzar tècniques pròpies de la recerca i innovació relacionades amb l'ensenyament de la matèria i educació en general.
- Utilitzar tècniques pròpies de la recerca i innovació relacionades amb l'ensenyament de la matèria i educació en general.

CONTINGUTS:

- Recollida sistemàtica d'informació: construcció i us de les eines.
- Anàlisi de dades
- L'informe d'investigació

AVALUACIÓ:

L'avaluació del TFM es basa en tres elements:

- La memòria escrita
- El procés d'elaboració del treball
- La defensa oral i pública davant el tribunal qualificador

El TFM és una assignatura de convocatòria única com la resta d'assignatures del Màster. Cal aprovar la memòria i al defensa oral i pública davant el tribunal com a requisit per aprovar l'assignatura. L'estudiant ha de tenir en compte que cap dels tres elements és recuperable.

El lliurament de la memòria dins el termini establert i la defensa en la data fixada són condicions inexcusables per aprovar l'assignatura.

La ponderació dels tres elements de cara al càlcul de la qualificació final és la següent:

- El procés d'elaboració del treball 10%
- La memòria escrita 70%
- La defensa oral 20%

BIBLIOGRAFIA:

La bibliografia es recomanarà progressivament segons la tipologia de treball plantejat per part del tutor/a.

OPTATIVES

Expressió Corporal i TIC

Crèdits: 3.00

OBJECTIUS:

L'assignatura pretén aconseguir un recorregut de coneixements expressius i de comunicació corporal basat en un entrenament de cos i enfocament emocional a partir d'una triple interacció: cognitiva, social i motriu.

Objectius:

- Reforçar les capacitats afectives interpersonalment com a eines de coneixement per a la pràctica professional.
- Prendre consciència de les possibilitats que ens ofereix la creació artística per tal de poder manifestar-se utilitzant diferents tècniques d'expressió i representació.
- Aprendre a analitzar les diferents situacions que ens afavoreixen els continguts expressius del currículum d'Educació Secundària.
- Utilitzar el cos com a mitjà d'expressió i comunicació creativa.
- Conèixer i consolidar tècniques bàsiques de respiració i relaxació per tal d'entendre determinats mecanismes vinculats en un mateix i en els altres.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- L'alumne al finalitzar l'assignatura haurà d'haver desenvolupat una sensibilitat artística.
- Prendre consciència i coneixements de les tècniques i possibilitats expressives que ofereix el treball amb el cos.
- Relacionar l'aprenentatge viscut al llarg de l'assignatura amb el caràcter multifuncional que ofereix l'Educació Física.

CONTINGUTS:

- Les habilitats motrius en l'autoconcepte i percepció d'un mateix.
- La comunicació no verbal.
- Tècniques de relaxació i autoconeixement.
- El cos com a instrument i eina de comunicació.
- Les manifestacions expressives com a via d'investigació per al desenvolupament de continguts que l'autopercepció, la interpretació, la comunicació i creativitat per a contribuir al desenvolupament de les capacitats expressives.

AVALUACIÓ:

- L'avaluació de l'assignatura es centrarà en el procés i serà el reflex de la participació activa en les diferents activitats i tasques plantejades durant l'assignatura (60%).
- Reflexió activa de les sessions mitjançant un treball de coneixements plasmat en un diari(40%).

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Bercebal, F. *Drama. Un estadio intermedio entre juego y teatro*. Ciudad Real: Ñaque, 1998.
- Cañas, J. *Didáctica de la expresión dramática*. Barcelona: Octaedro, 2008.
- Eines, J; Mantovani, A. *Didáctica de la dramatización*. Barcelona: Gedisa, 2008. (Arte y acción).
- Laferrière, G. *La pedagogía puesta en escena. El artista pedagogo y el modelo de formación...* Ciudad Real: Ñaque, 1997.
- Motos,T.; Aranda, L.G. *Práctica de la expresión corporal*. Ciudad Real: Ñaque, 2004. (Pedagogía teatral).
- Motos, T.; Tejedo, F. *Prácticas de dramatización*. Ciudad Real: Ñaque, 2007.
- Tejedo, F. *La dramatización y el teatro en el currículum escolar*.
- Tejerina, I. "El joc dramàtic a l'Educació Primària". A: *L'Arc: quadern informatiu de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de les Illes Balears*, 1999, v. 8,

Complementària

- Alvarez-Novoa, C. *Dramatización el teatro en el aula*. Barcelona: Octaedro, 1995.
- Barret, G. *Pedagogía de la expresión dramática*. 2 ed. corr. Quebec: Recherche en Expression, 1991.
- Garcia del Toro, A. *Comunicación y expresión oral y escrita. La dramatización como recurso*. Barcelona: Graó, 1995.
- Lázaro Cantarin, J. *Taller de teatro*. Madrid: CCS, 2001.
- McGuines, S.; Puig, E.; Vernet, F. *Drama: Tècniques teatrals per a l'ensenyament*. Barcelona: La Magrana, 1996.
- Renoult, N. *Dramatización infantil. Expressarse a través del teatro*. Madrid: Narcea 1994.
- Slade, P. *Expresión dramática infantil*. Madrid: Santillana, 1978.
- Tejerina, I. *Dramatización y teatro infantil: dimensiones psicopedagógicas y expresivas*. Madrid: Siglo XXI, 1994.

Webgrafia:

- A.V.E.C. Teatre-Educació <http://sites.google.com/site/avecteatre/>
- Dramaction <http://www.dramaction.qc.ca/fr/>
- Teatres de la llum www.teatresdelalum.com

Jocs i Esports I amb el Suport de les TIC

Crèdits: 3.00

OBJECTIUS:

Diversos són els reptes educatius als que s'enfronta l'educació secundària i dels quals l'EF no en queda al marge. Dos d'ells són els que afronta aquesta assignatura: Per una banda volem fer front a la digitalització constant que canvia els paradigmes de relació entre persones i dels contextos educatius mitjançant el coneixement, l'anàlisi i debat de les implicacions d'aquesta realitat. Per l'altra, també volem fer front al canvi constant de les necessitats de l'alumnat dels últims anys lligades a les incerteses del futur, tan estudiada ja, i que modifica també els reptes docents als que ha de fer front el professorat de secundària, mitjançant la implementació d'estratègies docents obertes i promotores de l'intercanvi i la col·laboració.

Objectius

- Enfortir l'alfabetització digital de l'alumnat per tal de promoure el seu empoderament professional present i futur.
- Descobrir recursos digitals específics que promoguin la innovació en les metodologies docents en l'àrea d'educació física d'Educació Secundària.
- Implementar i analitzar propostes o exemples específiques d'inclusió dels entorns i eines de comunicació digitals en l'àrea de l'Educació física a Secundària

RESULTATS D'APRENTATGE:

RA1. Planifica, desenvolupa i avalua l'activitat docent de l'àrea d'Educació Física emprant diferents recursos digitals.

RA2. Utilitza plataformes digitals de difusió i xarxes socials digitals per a relacionar-se amb nou coneixement, per formar-se constantment i relacionar-se amb altres professionals de l'Educació Física.

RA3. Reflexiona entorn les capacitats personals i professionals pròpies en relació als diferents àmbits de la pràctica professional

RA4. Reconeix el valor i les problemàtiques de les xarxes socials en l'etapa d'educació Secundària tot utilitzant-les com a estratègia didàctica de suport en l'àrea d'Educació Física.

RA5. Utilitza estratègies digitals i xarxes socials per a relacionar-se educativament amb l'alumnat i és capaç, a través d'aquest ús, d'acompanyar a l'alumnat de Secundària a utilitzar-les de manera positiva.

COMPETÈNCIES

Genèriques

- Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per aprendre per si mateix i cooperativament, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, confiança i iniciativa personal.
- Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a la especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics entorn als processos d'ensenyament i aprenentatge respectius.
- Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribueixin a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on està ubicat; desenvolupar les funcions de tutoria i orientació dels estudiants de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, recerca i innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos

educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i la formació prèvia dels estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.

Específiques

- Aprofundir en el coneixement dels elements de context relacionats amb la matèria i el valor formatiu de les assignatures de l'especialitat rellevants per a l'ensenyament-aprenentatge escolar de les mateixes.
- Identificar el valor cultural i formatiu dels conceptes i procediments fonamentals de les matèries en el context escolar.

CONTINGUTS:

- Informació i cultura digital
- Reptes educatius del segle XXI i competència digital
- Bases didàctiques d'inclusió de les TIC
- Xarxes socials, intercanvi i cooperació

AVALUACIÓ:

Les evidències per avaluació dels resultats d'aprenentatge (RA) i la distribució en percentatges d'aquests resultats, serà així:

RA1. 20% Pla d'inclusió de les TIC en l'Educació Física.

RA2. 10%. Utilització de la xarxa social Twitter i interacció amb d'altres plataformes.

RA3. 30%. Participació i presència en les activitats d'aula (assistència, debat i reflexió conceptual)

RA4. 30%. Elaboració de 3 posts pel blog de l'assignatura

RA5. 10%. Participació en les sessions de debat.

D'acord amb la normativa general, un alumne només pot aprovar l'assignatura si ha aprovat el 100% de les evidències dels RA.

Les evidències que no s'hagin presentat, caldrà fer-ho en les dates de recuperació.

BIBLIOGRAFIA:

Al llarg de l'assignatura apareixeran recursos digitals, tots ells accessibles, que aniran conformant la base conceptual de l'assignatura.